

**Zasady oceniania z chemii
w Liceum Ogólnokształcącym Nr X we Wrocławiu
obowiązujące od 1.09.2022**

I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIĄ – OCENIANIE BIEŻĄCE

1. Nauczyciele chemii stosują następujące formy sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia, które mają określoną wagę:

Lp.	kategoria	waga
1	Odpowiedź ustna	3
2	Sprawdzian	5
3	Poprawa sprawdzianu	4
4	Kartkówka	3
5	Aktywność	1
6	Zadanie domowe	1
7	Inna (prezentacja, konkurs, projekt, wykład)	1
8	Projektowanie, wykonywanie, pisanie sprawozdań z doświadczenia	1
9	Udział w zajęciach pozalekcyjnych (dopuszczalne 3 nieobecności)	5

2. Ilość sposobów sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia w semestrze zależy od nauczyciela. Przyjmuje się ogólne zasady:

- a) w semestrze każdy uczeń powinien otrzymać min. 3 oceny, przy czym jedna z nich powinna być oceną ze sprawdzianu;
- b) o ilości pozostałych sposobów sprawdzania osiągnięć i postępów decyduje nauczyciel;
- c) sprawdzian nauczyciel zapowiada na forum danej klasy i odnotowuje w terminarzu z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem; Ustalony termin sprawdzianu jest ostateczny. W razie nieobecności nauczyciela sprawdzian może przeprowadzić nauczyciel realizujący zastępstwo, w przeciwnym razie należy ustalić z uczniami nowy termin podobnie jak w sytuacji usprawiedliwionej nieobecności klasy.
- d) sprawdzian jest obowiązkowy dla wszystkich uczniów; w przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie nauczyciel odnotowuje znak „0”, który nie jest wliczany do średniej ważonej, uczeń jest zobowiązany przystąpić do sprawdzianu w ciągu 2 tygodni od odbycia sprawdzianu, w przypadku niezgłoszenia się ucznia w tym terminie, poprawa sprawdzianu może być przeprowadzona na najbliższej lekcji z danego przedmiotu. Uczeń, który przystępuje do sprawdzianu w drugim terminie nie ma możliwości poprawienia oceny;
- e) uczeń ma możliwość otrzymania oceny celującej ze sprawdzianu, jeżeli pisze go tylko w pierwszym terminie;

- f) uzyskanie maksymalnej ilości punktów na sprawdzianie daje uczniowi możliwość otrzymania oceny celującej;
- g) uczeń, który ze sprawdzianu otrzymał ocenę niedostateczną, ma prawo do jej poprawienia w ciągu 2 tygodni od oddania sprawdzianów w czasie konsultacji po umówieniu się z nauczycielami. Zarówno jedna, jak i druga ocena jest brana po uwagę przez nauczyciela;
- h) kartkówki, wypowiedzi pisemne na lekcji mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane, kartkówek nie poprawia się; materiał obejmuje do 3 ostatnich lekcji, w przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej kartkówce – uczeń zobowiązany jest napisać ją na najbliższych konsultacjach lub na następnej lekcji;
- i) odpowiedź ustna obejmuje 3 ostatnie lekcje, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – cały dział (wiedza ta podlega ocenie);
- j) praca niesamodzielna na sprawdzianach lub innych formach kontroli osiągnięć ucznia jest równoznaczna z oceną niedostateczną i nie podlega możliwości poprawy (Rozdz. 9, § 46, ust 2, pkt.10);
- k) wszystkie prace obowiązkowe – sprawdziany i kartkówki – należy napisać (zaliczyć);
- l) w trakcie roku szkolnego odbywają się zajęcia dodatkowe z chemii, za aktywną pracę uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą lub celującą;
- ł) aktywność nagradzana może być zarówno oceną, jak i plusem, trzy plusy – ocena bardzo dobra;
- m) na początku lekcji uczeń ma prawo zgłosić jeden raz nieprzygotowanie w ciągu całego okresu klasyfikacyjnego, jeśli lekcja chemii odbywa się w wymiarze od 1 do 3 godzin lekcyjnych w tygodniu oraz dwa razy zgłosić nieprzygotowanie, jeśli lekcja chemii odbywa się w wymiarze wyższym niż 3 godziny lekcyjne w tygodniu. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez żadnych konsekwencji, zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki oraz lekcji powtórzeniowej;
- n) podczas prac pisemnych na ławkach może znajdować się jedynie kartka, długopis, własny układ okresowy oraz kalkulator;
- o) konsultacje – poprawy ocen – odbywają się raz w tygodniu po wcześniejszym zgłoszeniu nauczycielowi;
- p) używanie telefonu komórkowego podczas lekcji, w tym funkcji kalkulatora jest zabronione;
- r) po terminie zakończenia klasyfikacji nie ma możliwości zmiany oceny śródrocznej lub rocznej;
- s) ocena śródroczna i roczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny z prac klasowych i matur próbnych, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające;
- t) Kwestie dotyczące:
 1. trybu ubiegania się o wyższą niż przewidywana roczna ocena z przedmiotu,
 2. egzaminu klasyfikacyjnego,
 3. egzaminu poprawkowegozostały uregulowane w Statucie szkoły;
- u) oceny cząstkowe są jawne. Prace klasowe są przechowywane w szkole do końcoworocznej konferencji klasyfikacyjnej.

II KRYTERIA OCEN ZA POSZCZEGÓLNE SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNI

1. Sprawdzian

wartość	ocena
100% – 99%	celujący
98% – 80%	bardzo dobry
79% – 65%	dobry
64% – 50%	dostateczny
49% – 35%	dopuszczający
< 35%	niedostateczny

1a) kartkówka

wartość	ocena
100% – 80%	bardzo dobry
79% – 65%	dobry
64% – 50%	dostateczny
49% – 35%	dopuszczający
< 35%	niedostateczny

2. Odpowiedź ustna

Ocena	Kryteria
niedostateczny	<ul style="list-style-type: none">- wypowiedź nie zawiera wyrażeń niezbędnych do przekazania wymaganych treści,- wypowiedź zawiera liczne błędy merytoryczne,- wypowiedź nie jest płynna, pomimo pomocy nauczyciela,- wypowiedź nie zawiera wymaganych informacji
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none">- wypowiedź zawiera ubogie słownictwo chemiczne pozwalające na przekazanie tylko nielicznych informacji,- wypowiedź zawiera błędy merytoryczne wskazujące na nieznaną większość zagadnień,- wypowiedź jest płynna we fragmentach, jedynie dzięki pomocy nauczyciela,- wypowiedź zawiera tylko niektóre informacje, jest uboga
dostateczny	<ul style="list-style-type: none">- wypowiedź zawiera pewne wymagane wyrażenia chemiczne pozwalające na przekazanie tylko najważniejszych informacji,

	- wypowiedź zawiera błędy merytoryczne mające charakter przeoczeń, świadczące o niepełnym opanowaniu tematu, - wypowiedź jest płynna w zasadniczej części, ale w niektórych częściach wymaga pomocy nauczyciela, - wypowiedź zawiera zasadniczą część wymaganych informacji
dobry	- wypowiedź zawiera odpowiednie wyrażenia chemiczne do przekazania wymaganych informacji, - wypowiedź zawiera nieliczne usterki, które mają charakter pomyłek i nie występują ciągle, - wypowiedź jest płynna, tylko w małym stopniu wymaga pomocy nauczyciela, - wypowiedź zawiera większą część wymaganych informacji, jest interesująca
bardzo dobry	- wypowiedź zawiera bogate słownictwo pozwalające na pełny przekaz treści, - wypowiedź bezbłędna, - wypowiedź jest płynna, - wypowiedź zawiera wszystkie wymagane informacje, jest interesująca, pełna
celujący	- wypowiedź zawiera bogate słownictwo wykraczające poza program nauczania, - wypowiedź bezbłędna, - wypowiedź jest całkowicie płynna, - wypowiedź zawiera informacje wykraczające poza program nauczania, jest interesująca, pełna

Ostateczny wynik uzyskany za wypowiedź ustną jest wypadkową i pewnego rodzaju średnią wszystkich lub wybranych kryteriów.

3. Ogólne wymagania edukacyjne na odpowiednie stopnie.

a) ogólne wymagania programowe:

(Wg. B. Niemierki)

Wymagania podstawowe: całkowicie niezbędne, bezpośrednio użyteczne, najpewniejsze naukowo.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu,
- rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu, w ciągu dalszej nauki,
- rozwiązuje – często przy pomocy nauczyciela – typowe zadania, o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu,
- nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Wymagania rozszerzone: całkowicie niezbędne, bezpośrednio użyteczne, najpewniejsze naukowo oraz pośrednio użyteczne, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce, hipotetyczne.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania praktyczne lub teoretyczne.

Wymagania uzupełniające: całkowicie niezbędne, bezpośrednio użyteczne, najpewniejsze naukowo oraz pośrednio użyteczne, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce, hipotetyczne, a także ponad potrzeby głównego kierunku nauki szkolnej, twórcze naukowo.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu, w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy praktyczne i teoretyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada porównywalne osiągnięcia.

4. Elementy wiedzy przedmiotowej, wchodzące w zakres treści nauczania, podlegające ocenie.

Wymagania podstawowe

Ocena dostateczna - wymagane wiadomości i umiejętności:

- określenie pojęć takich jak substancja prosta, złożona, mieszanina, stosowanie podstawowych podziałów i klasyfikacji substancji ze zrozumieniem ich zasad,
- pisanie wzorów i stosowanie zasad nazewnictwa prostych związków nieorganicznych i organicznych,
- zapisywanie równań reakcji ilustrujących właściwości prostego związku, zwłaszcza charakterystyczne dla grupy reprezentowanej przez ten związek,
- znajomość i zrozumienie podstawowych praw chemicznych i umiejętność zastosowania ich do rozwiązywania prostych problemów,
- wykorzystywanie danych liczbowych odczytywanych z tablic do rozwiązywania zadań rachunkowych z przekształcaniem wzorów (przy pomocy nauczyciela),
- wykonywanie prostych eksperymentów pod kierunkiem nauczyciela i samodzielne formułowanie obserwacji.

Ocena dopuszczająca - wymagane wiadomości i umiejętności:

- odtwarzanie pamięciowe podstawowych wiadomości,
- stosowanie podstawowych podziałów substancji,
- pisanie wzorów i nazywanie podstawowych związków,
- znajomość podstawowych właściwości typowych związków nieorganicznych i organicznych,
- dobieranie współczynników w podanym równaniu reakcji oraz zapisywanie typowych, prostych równań reakcji,
- znajomość podstawowych praw chemicznych,
- odnajdywanie w tablicach podstawowych danych,
- wykonywanie podstawowych obliczeń,
- formułowanie podstawowych obserwacji podczas oglądanego eksperymentu.

Ocena **niedostateczna** – gdy uczeń **nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę wyższą.**

Wymagania rozszerzone

Ocena dobra - wymagane wiadomości i umiejętności:

- określanie różnic i podobieństw pomiędzy substancjami, stosowanie klasyfikacji i systematyki z pełnym zrozumieniem zasad,
- stosowanie różnych systemów nazewnictwa dla prostych i złożonych związków chemicznych,
- znajomość i pełne zrozumienie praw chemicznych i ograniczeń ich stosowania,
- znajomość właściwości substancji chemicznych, umiejętność opisywania tych właściwości w oparciu o odpowiednie równania reakcji,

- umiejętność planowania, wykonywania i opisywania prostych doświadczeń chemicznych według instrukcji lub wskazówek nauczyciela,
- odczytywanie danych z tablic, tabel i wykresów,
- samodzielne dokonywanie obliczeń z przekształcaniem i łączeniem lub wyprowadzaniem prostych wzorów,
- wskazywanie obecności typowych substancji chemicznych w otaczającej rzeczywistości oraz wymienianie dobrodziejstw i zagrożeń wynikających z ich stosowania w życiu codziennym.

Wymagania uzupełniające

Ocena **bardzo dobra** - wymagane wiadomości i umiejętności:

- określanie podobieństw i różnic pomiędzy grupami pierwiastków i związków chemicznych,
- zapisywanie danych w postaci tabel i wykresów,
- sprawne posługiwanie się układem okresowym, wyjaśnianie zależności pomiędzy położeniem pierwiastka w układzie a jego budową elektronową i właściwościami pierwiastka
- przewidywanie właściwości substancji na podstawie ich składu i struktury lub budowy elektronowej,
- sprawne wykorzystywanie danych dostępnych w tablicach oraz wykonywanie złożonych obliczeń,
- umiejętność samodzielnego zaplanowania, przeprowadzenia i opisanie prostego eksperymentu,
- umiejętność pracy w grupie,
- umiejętność zastosowanie wiadomości z chemii w sytuacjach życia codziennego,
- znajomość zagrożeń wynikających z niewłaściwym postępowaniem z chemikaliami.

Ocena **celująca** - wymagane wiadomości i umiejętności:

- biegłe posługiwanie się układem okresowym jako źródłem różnorodnych informacji,
- samodzielne odszukiwanie danych w różnych źródłach, umiejętność interpretacji wykresów, samodzielne określanie zasad klasyfikowania danych,
- znajomość podstawowych odstępstw od reguł w odniesieniu do budowy materii i właściwości substancji,
- określanie analogii pomiędzy grupami związków chemicznych,
- tłumaczenie zjawisk nowych i nietypowych,
- nazywanie złożonych substancji i zapisywanie równań złożonych bądź nietypowych reakcji,
- sprawne i samodzielne wykonywanie złożonych lub wieloetapowych obliczeń,
- projektowanie i samodzielne wykonywanie oraz opis wieloetapowego eksperymentu,
- umiejętność pokierowania grupą wspólnie wykonującą pracę teoretyczną lub eksperymentalną,

- umiejętność krytycznej oceny informacji dostępnych na opakowaniach i w procedurach postępowania z użytkowymi substancjami chemicznymi.

III USTALANIE OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Ocena śródroczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych uzyskanych w I semestrze, ocena końcoworoczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych z I i II semestru.
2. Ustalając ocenę śródroczną lub roczną nauczyciel może obniżyć o 1 stopień ocenę w stosunku do średniej ważonej, jeżeli uczeń często nie uczestniczył w różnych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności lub podwyższyć o 1 stopień, jeżeli uczeń wykazywał się szczególną aktywnością na zajęciach.

IV OCENIANIE UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Nauczyciele chemii dostosowują wymagania edukacyjne do dysfunkcji zgodnie z zaleceniami poradni pedagogiczno – psychologicznej.
2. Dla uczniów z dysleksją (na podstawie opinii PPP) stosuje następujące zasady:
 - a) uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się mogą stosować pismo drukowane, zwiększające czytelność zapisu,
 - b) na sprawdzianach nauczyciel może zmniejszyć ilość zadań,
 - c) pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest stosowanie testów wyboru, zadań niedokończonych, tekstów z lukami,
 - d) przyjmuje się dla uczniów z dysleksją preferowanie wypowiedzi ustnych, a pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne.

V SZCZEGÓŁOWE SPOSOBY UZASADNIANIA OCEN

1. Każdą ocenę nauczyciel uzasadnia w formie ustnej.
2. Każdy sprawdzian pisemny powinien zawierać liczbę punktów uzyskanych przez ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (wynik punktowy może być wyrażony w skali procentowej); w przypadku kartkówki za uzasadnienie rozumie się wynik punktowy ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.
3. Uzasadnienie oceny ma na celu monitorowanie pracy ucznia i zawiera informację o jego osiągnięciach edukacyjnych oraz wskazuje, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien się uczyć.

VI ZASADY INFORMOWANIA O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

Informacje o osiągnięciach i niepowodzeniach uczniów przekazywane są:

- a) uczniom – na bieżąco po ustaleniu oceny,
- b) rodzicom / opiekunom prawnym ucznia podczas zebrań i konsultacji lub indywidualnych kontaktów z rodzicami / opiekunami prawnymi.
- c) sprawdzone i ocenione prace są udostępniane uczniowi i jego rodzicom, sposób udostępniania - określa Statut Szkoły
- d) prace pisemne ucznia udostępniane do wglądu mogą być kopiowane, fotografowane, przepisywane.

1 września 2022 r.
Nauczyciele chemii